

Kőszközők, kerámiák és fémek archeometriája

Kerámia

T. Biró Katalin

Magyar Nemzeti Múzeum

tbk@ace.hu

<http://www.ace.hu/curric/elte-archeometria/2010-04-20.pdf>

Kőszközők, kerámiák és fémek archeometriája 2010.11.05.

Régészeti kerámia: több dimenziós problémarendszer

Archeometriai órávázlat - 2009.04.21 - ELTE Kerámiák archeometriai vizsgálata - Régészeti szempontok

Tipológia - Kronológia, területi csoportok
Készítéstechnológia
Diszítés
Funkció
Kereskedelem

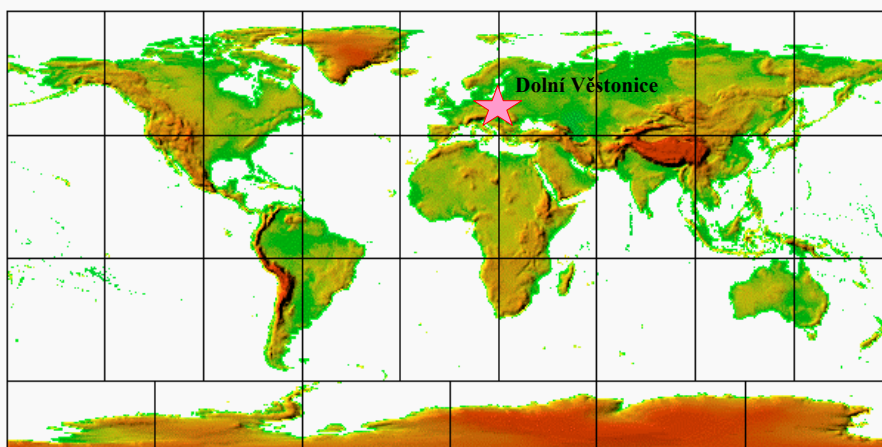
Archeometriai probléma felvetés

Archeometriai óravázlat - 2009.04.21. ELTE: Kerámiák archeometriai vizsgálata - Régészeti szempontok

?

- régészeti módszerekkel megállapított különbségek objektív, anyagi tartalma
- helyi-távoli (távolabbi) nyersanyag
- készítőstechnológia: receptek, eljárások, égetési hőmérséklet
- hitelesség vizsgálat
- egyéb kinyerhető információ: szerves (étel) maradványok, növényi maradványok, ujjnyomok
- .....

Legkorábbi ismert kerámia

Kőeszközök, kerámiák és fémek archeometriája 2010.11.05.

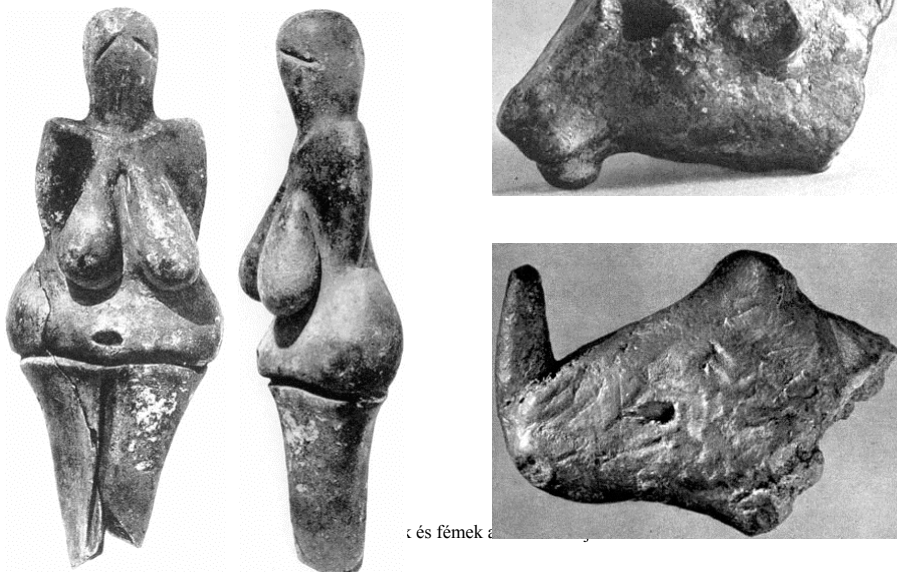
Korai kerámia művesség centrumai

Dolní Věstonice
~ 26.000 -20.000 B.C

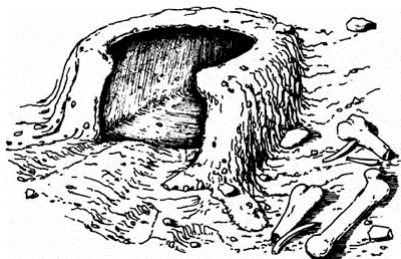
Korai kerámia művesség centrumai

Dolní Věstonice
~ 26.000 -20.000 B.C

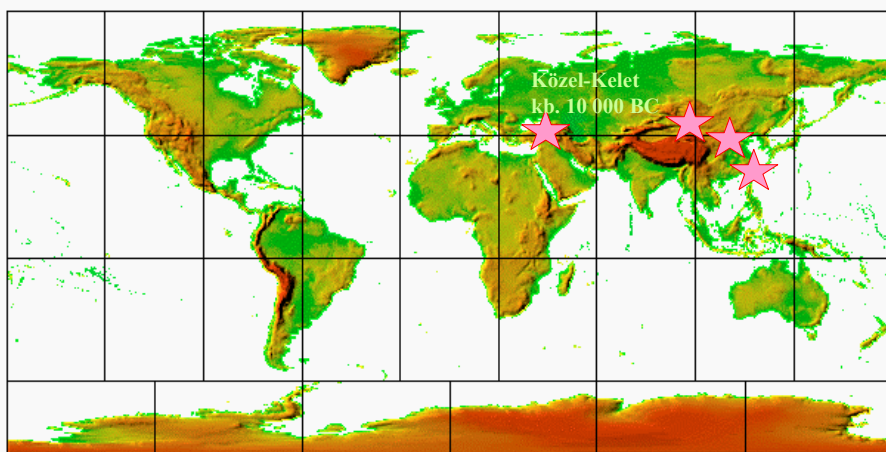
Korai kerámia művesség centrumai

Dolní Věstonice
~ 26.000 -20.000 B.C

Köszközők, kerámiák és fémek archeom

Korai kerámia művesség centrumai

Köszközők, kerámiák és fémek archeometriája 2010.11.05.

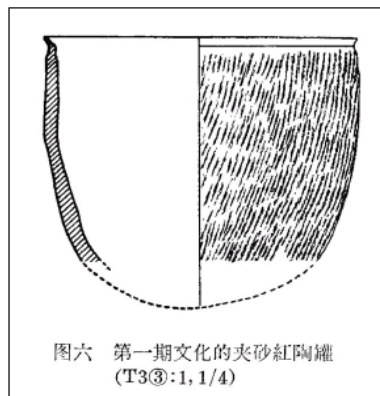
Korai kerámia művesség centrumai

Jomon (14000-400 i.e.)

Köeszközök, kerámiák és fémek archeometriája 2010.11.05.

Korai kerámia művesség centrumai

Xianredong (16000-12000 i.e.)

图六 第一期文化的夹砂红陶罐
(T3③:1, 1/4)

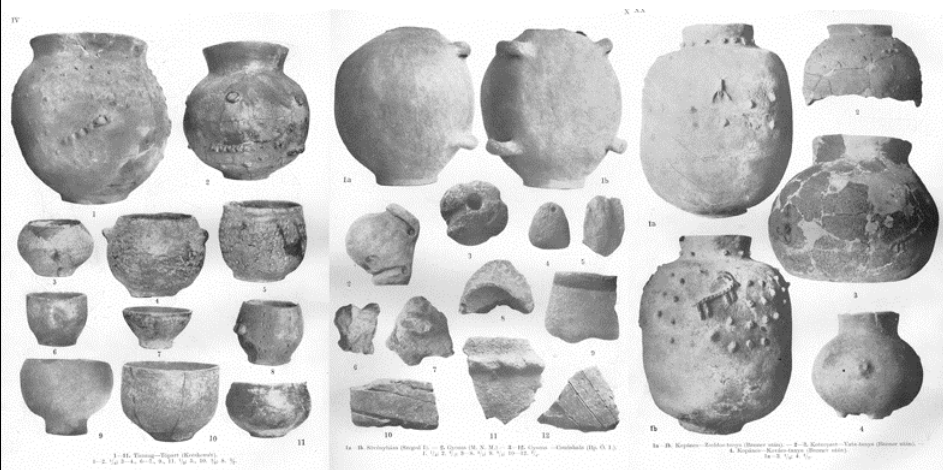
Köeszközök, kerámiák és fémek archeometriája 2010.11.05.

Kerámia - Edény

tároló
- folyadék
- szilárd
főző
asztali készlet
speciális edények

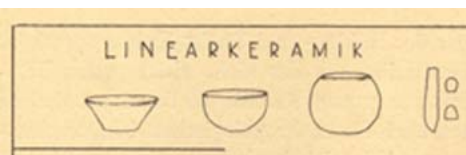
Köeszközök, kerámiák és fémek archeometriája 2010.11.05.

Körös kultúra

Köeszközök, kerámiák és fémek archeometriája 2010.11.05.

Alföld LBC

Köeszközök, kerámiák és fém

1. Alföldi
2. Alföldi
3-4. Alföldi
5-11. Alföldi

Transdanubian LBC

Mosonszentmiklós

Köeszközök, kerámiák és fémek archeometriája 2010.11.05.

Tárolóedény

Bodrogkeresztúr

Köszközők, kerámiák és fémek archeometriája 2010.11.05.

Kerámia - nem edény

oltár
idol / szobor
model
épületkerámia

Köszközők, kerámiák és fémek archeometriája 2010.11.05.

Kerámia - nem edény

Röszke-Lúdvár

Köszközők, kerámiák és fémek archeometriája 2010.11.05.

Kerámia - nem edény

Körös kultúra

Hódmezővásárhely-Gorzsa

Röszke-Lúdvár

Köszközők, kerámiák és fémek archeometriája 2010.11.05.

Szellemi kultúra

Szegvár-Tűzköves

Köeszközök, kerámiák és fémek archeometriája 2010.11.05.

Szellemi kultúra

Szentgyörgyvölgy

Köeszközök, kerámiák és fémek archeometriája 2010.11.05.

Kerámia - nem edény

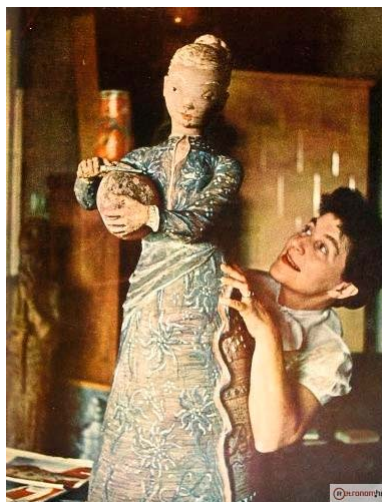
Későbronzkor

Poroszló

Köeszközök, kerámiák és fémek archeometriája 2010.11.05.

Kerámia - nem edény

**modern kerámia szobor
(Kovács Margit)**

Köeszközök, kerámiák és fémek archeometriája 2010.11.05.

Kerámia - nem edény

Házmodell, Sesklo (Thesszália)

<http://web.onetel.net.uk/~victorbryant/frame1tu5.html>

Köeszközök, kerámiák és fémek archeometriája 2010.11.05.

Nem edény

Kocsimodell, Budakalász
(rézkor)

agyag kerékmodell, Ság-hegy
(későbronzkor)

Köeszközök, kerámiák és fémek archeometriája 2010.11.05.

Nem edény

Csónakmodell, Gorzsa (Tisza kultúra)

Csónakmodell, Dárda (Mészbetétes edények népe)

Köeszközök, kerámiák és fémek archeometriája 2010.11.05.

Nem edény

„épületkerámia” - neolitikum

Köeszközök, kerámiák és fémek archeometriája 2010.11.05.

Nem edény

„épületkerámia” - neolitikum

Köeszközök, k

Nem edény

„épületkerámia” - neolitikum

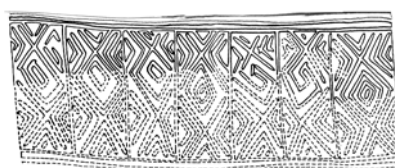
Nem edény

épületkerámia - modern

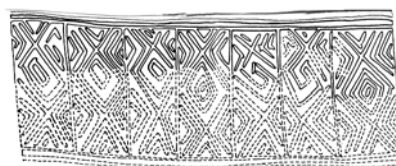
Köeszközök, kerámiák és fémek archeometriája 2010.11.05.

Nem edény - festőhenger, Hódmezővásárhely
(Tisza kultúra)

Köeszközök, kerámiák és fémek archeometriája 2010.11.05.

Nem edény - festőhenger, Hódmezővásárhely
(Tisza kultúra)

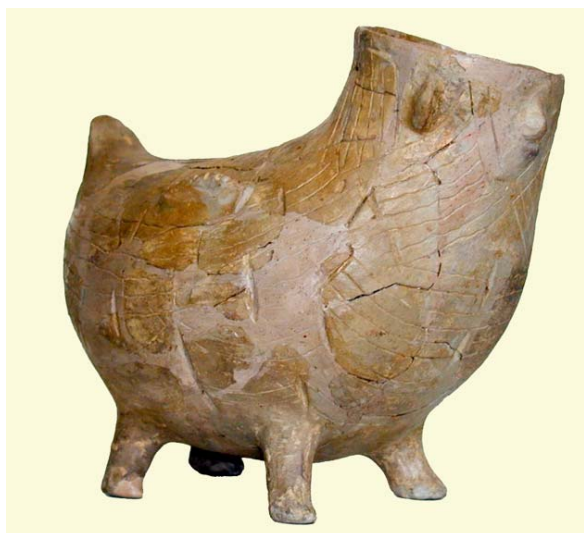

Köeszközök, kerámiák és fémek archeometriája 2010.11.05.

Kerámia - edény, de...

Zselíz kultúra

Mosonszentmiklós

Köeszközök, kerámiák és fémek archeometriája 2010.11.05.

Kerámia - edény, de...

Lengyel kultúra

Aszód-Papi földek

Köeszközök, kerámiák és fémek archeometriája 2010.11.05.

Kerámia - edény, de...

Szakálhát kultúra

Battonya

Köeszközök, kerámiák és fémek archeometriája 2010.11.05.

Diszkerámia

Bükk kultúra
Aggtelek-Baradla cave

Rezi-Kató G.

Köeszközök, kerámiák és fémek archeometriája 2010.11.05.

Diszkerámia

Diszkerámia

Harangedényes kultúra

Mészbetétes edények
(Tószeg)

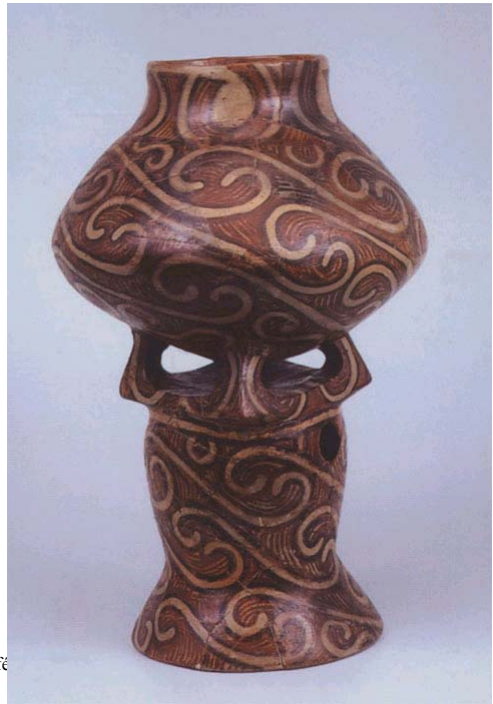
Köeszközök, kerámiák és fémek archeometriája 2010.11.05.

Az őskori kerámia kiemelkedő termékei

Köeszközök, kerámiák és fémek archeometriája 2010.11.05.

Az őskori kerámia kiemelkedő termékei

k és fé

Az őskori kerámia kiemelkedő termékei

